

Teemu Kinnari

14010
Luontokartoitus maa-ainesten ottamiseen
suunniteltavalla alueella

Lahdessa 29.7.2010

1 JOHDANTO

Maa-ainesten ottamiseen suunniteltu alue sijaitsee Hollolan kunnan alueella, Herralan kylän tilalla Pietarila R:no 4:37. Alueella tehtiin luontokartoitus touko-kesäkuussa 2010.

Viitteet:

Sanna Kittamaa, Terhi Rytteri, Terhi Ajosenpää, Kaisu Aapala, Erkki Hallman, Timo Lehesvirta ja Harri Tukia (toim.) 2009. Harjumetsien paahdeympäristöt– nykytila ja hoito. Suomen Ympäristö 25.

1.1 ALUEEN SIJAINTI JA NYKYTILA

Maa-ainesten ottoon suunnitellun alueen metsätyyppi vastaa kanervatyypin (CT) kuivaa kangasmetsää, vaikka kasvupaikka on kanervatyypin metsälle hieman epätyypillisesti lähinnä kalliomaata. Aluetta ei voi pitää harvinaisena häränsilmä-kanervatyypinä (HyCT) eli kanervatyypin kangasmetsän paahdeympäristönä, vaikka alueella on laikuittaisena pieniä kallio/kivimuodostumia, jotka vastaavat paahdeympäristöille määriteltyjen kaltaisia olosuhteita (Kittamaa ym. 2009). Esimerkiksi häränsilmän lehtiä tai kukintopaikkoja ei alueella havaittu lainkaan.

Maisemaltaan alue on tyypillistä suomalaista kalliomaisemaa, jossa näkyy ihmisen vaikutus ympäristöön polkujen ja läheisen tien muodossa. Alue rajautuu ojitettuun suohon, jonka toisella puolella on havumetsää. Maa-ainesten ottoon suunnitellun alueen lähellä on runsaasti samankaltaista kangasmetsää ja kallioisia alueita. Osa näistä kallioisista kangasmetsistä on jo suojeltu ja myös saman maanomistajan mailla on suojelukohteita, mitkä säilyvät aivan luonnontilaisina. Kiviainesten ottoalueen lähellä oleva samankaltainen, mutta kooltaan suurempi alue valittiin vertailualueeksi. Vertailualueella on tehty harvennushakkuita, joiden vaikutuksesta kasvillisuudessa näkyy enemmän pioneirilajeja kuin kiviainesten ottoon suunnitellulla alueella.

Kuva 2. Yleiskuva alueelta

1.2 LUONTOTYYPPI

Tarkastellulla alueella ei havaittu Metsälain (12.12.1996/1093, 3 luku) 10§:n mukaisia harvinaisia elinympäristöjä, eikä alueen käyttöön-otto uhkaa metsiemme monimuotoisuutta. Alue ei vastaa Luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) 29§:ssä määriteltyjä luontotyypppejä, eikä Luontodirektiivin liitteen I luontotyypeistä löydy vastaavuutta tälle alueelle.

2 ALUEEN KASVILLISUUS

2.1 ALUEEN YLEISIMMÄT KASVIT

Puukerroksen valtalaji oli mänty, mutta myös kuusia esiintyi jonkin verran. Lisäksi alueella oli hieman koivun, pihlajan, haavan ja pajun taimia. Kenttäkerroksen valtalajeja olivat puolukka ja kanerva, kosteammilla paikoilla kasvoi myös mustikkaa. Ruohovartisista kasveista erittäin yleinen oli kangasmaitikka. Muita kenttäkerroksessa havaittuja, mutta alueella harvalukuisena esiintyneitä lajeja olivat juolukka, ahosuolaheinä, kevätpiippo, metsätähti, vanamo, maitohorsma, nurmilauha, lampaannata ja hietakastikka. Pohjakerroksen valtalajeja olivat poron- ja hirvenjäkälät ja kosteammilla paikoilla seinä- ja karhunsammalet. Myös kynsisammalet olivat yleisiä.

Kuva 3. Alueelle tyypillisessä kenttäkerroksessa esiintyy jäkälien ja sammalten lisäksi puolukkaa.

2.2 HARVINAISET JA TARKKAILUA VAATIVAT KASVIT

Harvinaisia tai tarkkailua vaativia kasveja ei löydetty. Keväällä tarkasteltiin erityisesti kangasvuokon ja hämeen kylmänkukan esiintymistä ja kesällä paahdealueille tyypillisten kasvilajien kuten häränsilmän ja hietaneilikan esiintymistä.

Kuva 4. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat jäkälät ja sammaleet. Mäntyjen joukossa esiintyy monin paikoin pieniä kuusia.

Kuva 5. Kosteammillä paikoilla esiintyy rahkasammalen lisäksi kanervaa ja mustikkaa.

3 ELÄIMET

3.1 LINNUT

3.1.1 Alueen lintuhavainnot

Alueella kuultiin pajulinnun, peipon, metsäkirvisen sekä laulurastaan laulua. Sepelkyyhkyn ääntä sekä käen kukuntaa kuului kaukaa alueen ulkopuolelta. Naarasteeren kokoisen linnun havaittiin lentävän lähieseltä suolta vertailualueelle päin, mutta tätä lintua ei ehditty luotettavasti tunnistaa. Iltayöstä alueella lenteli lehtokurppia. Kehrääjän ääntä alueella ei kuultu, vaikka varsinainen luontokartoitus suoritettiin saateettomana päivänä 17.6.2010 ja alueella viivytettiin puolille öin. Metson melko vanhoja ulostekikkareita havaittiin alueella kahdessa eri kohdassa.

3.1.2 Lintudirektiivin 1 mukaiset Suomessa esiintyvät lajit

Lintudirektiivin liitteen I lajeista alueella tai sen välittömässä läheisyydessä havaittiin metso ja melko todennäköisesti myös teeri. Molemmat lajit ovat IUCN-luokituksen mukaan silmälläpidettäviä.

3.2 NISÄKKÄÄT

Nisäkshavainnointia ei tehty kummallakaan käyntikerralla. Hirvien kulkureittejä tai ulosteita ei havaittu.

3.3 PERHOSET JA MUUT HYÖNTEISET

Keväällä, 14.5.2010, alueella havaittiin kangasperhonen ja jokin tarkemmin tunnistamaton sinisiipi (todennäköisesti varhain keväällä esiintyvä ja yleinen paatsamasinisiipi). Kesäkuun havainnointikerralla alueella esiintyneitä perhosia olivat viirulehtimittari sekä jokin tarkemmin tunnistamaton lähes valkoinen mittari. Alueella havaittuja tavallisia hyönteisiä, muurahaisia ja hämähäkkejä, ei määritetty tarkemmin.

Kuva 6. Kangasperhonen.

4 VERTAILUALUE

Vertailualue oli metsätyypiltään samanlaista kangasmetsää kuin kartoitettava aluekin. Kasvillisuus oli kartoitettavaan alueeseen nähden valtalajien kohdalla samanlaista, mutta harvennushakkuun takia alueella oli enemmän maitohorsmaa. Myös vanamoja esiintyi vertailualueella enemmän. Toisin kuin varsinaisella kartoitettavalla alueella, vertailualueella havaittiin myös muutamia sananjalkoja varjoisemmillä kasvupaikoilla.

Kuva 7. Lännessä alue rajautuu suohon (suo kuvassa etualalla).

Kuva 8. Yleiskuva alueelta.

Lahdessa 29.7.2010

Insinööritoimisto Gradientti Oy

Sari Kauppi

Sari Kauppi, FM

Tarja Silfver

Tarja Silfver, FT

Palveleva ympäristöasiantuntijasi